

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam veljá: Za celo leto predplačan 15 gl., za pol leta 8 gl., za četrt leta 4 gl., za en mesec 1 gl. 40 kr.

V administraciji prejemam veljá: Za celo leto 13 gl., za pol leta 6 gl. 50 kr., za četrt leta 3 gl. 30 kr., za en mesec 1 gl. 10 kr. V Ljubljani na dom pošiljan veljá 1 gl. 20 kr. več na leto. — Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in veljá tristoletna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat: 12 kr., če se tiska dvakrat: 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniški ulici h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 266.

V Ljubljani, v soboto 20. novembra 1886.

Letnik XIV.

Grof Andrassy.

Grof Julij Andrassy, bivši avstro-ogerski zunanji minister, je tudi eden tistih ljudi, ki mislijo, da so cvet svoje dōbe, da se sploh brez njih nič pravega zgoditi ne more in da je vse, kar se je brez njih zgodilo, slabo, če že zavoljo družega ne, zato, ker njih zraven ni bilo. Kdor ne veruje, čita naj, kako je obiral sedanjega ministra grofa Kalnokyja zaradi njegove sedanje zunanje politike. In vendar ves svet vé, da je današnja Kalnokyjeva politika na iztoku prav tako — dobra, kakor pa je bila Andrassyjeva; v nekem oziru pa še nekaj boljša, kajti Andrassy kazal je Rusom neprestano pest, grof Kalnoky je pa rajši rokavice oblekel in si vstrajno prizadeva, kolikor moč po mirnem potu postopati in kar se dá, veliko doseči. Da se je Andrassy minoli teden Kalnokyju v lase spravil, izvestno nima družega povoda, kakor, da je mož želel zopet nekoliko med svet priti, da bi se tu pa tam vsaj nekaj o njem govorilo, ker se že dolgo ni družega o njem čulo, kakor da v svojem tuskulu Terebeškem vino pije in na lov zahaja. Da bi bil pa vspeh tem večji, šel je grof Andrassy poprej še k cesarju za dovoljenje vprašat, če sme grofa Kalnokyja nekoliko ošteti zaradi njegove vnane politike. Cesar mu je menda rekel, le, samo nagajati mu ne smeš! Andrassy je pa te cesarjeve besede slabo razumel in je grofa Kalnokyja zunanjo politiko preresetavajoč ministra zunanjih zadev ščipal, kjer se mu je zdelo, da njegova politika kako nagoto kaže. Konečno je pa, — da je brez dvoma določno pokazal, da se je le igral s Kalnokyjem, kakor se igra mačka z mišjo, sam priznal, da se vendar-le povečem vjema s Kalnokyjevo politiko. S tem je Andrassy jasno dokazal, da ima silno lep talent za glediščnega igralca — za državnika pa ne!

Kako je mož letos hud na Rusijo, kot tretjo v prijateljski avstro-nemški zvezi! Nekdaj tega ni bilo. Da, še ravno nasprotno. Ko je bil še on za ministra zunanjih zadev v naši državi, sošli so se trije cesarji: avstrijski, nemški in ruski v Berlinu. Bilo je to septembra meseca leta 1872. Dotlej sta bila prava politična zaveznika med saboj le naš in nemški cesar. Tedaj je pristopil pa tudi Rus kot tretji v zvezo. Tri tedne kasneje razvijal je minister zuna-

njih zadev grof Andrassy svoj ekspozé v delegacijah, kakor je to vsako leto že navada. Rekel je: „Kakor je Vam vsem in sploh znano, našel sem pri svojem nastopu službe ministra zunanjih zadev neko nerazumljivo napetost nasproti Rusiji. Po dogovoru v Berlinu postal sem v tej zadevi popolnoma miren, kajti zaupno smo prevdarjali skupne koristi in prišli smo do spoznanja, da si smemo drug drugemu zaupati.“ Letos pa Andrassy prav do tiste Rusije, ki je bila član trocarske zveze, nima nobenega zaupanja več, kar je verjetno, kajti trocarske zveze ni več, odkar so se pričele na Bolgarskem homatije; šla je na kosec, toda obrodila je dober sad: obvarovala nas je krvave vojske z Rusi, na katero je svoje dni vse kazalo. Tista zveza je potem še jako dolgo trajala med avstrijskim in nemškim cesarjem.

Leta 1879 vtisnil se ji je dotični pečat dvakrat in sicer ob shodu obeh cesarjev v Gasteinu in na Dunaji. Andrassy je še vedno ministroval. Dotlej mu je bila Rusija všeč, in tudi všeč njena politika. Kakor hitro je pa Andrassy ministerski fótelj drugemu popustil, mu Rusija ni nič več ugajala. Zato je pa tudi sedaj Kalnokyju očital, po kaj da je kretil v Skierniewice in Kromeriz Rusa vabit, da naj zopet vstopi kot tretji v zvezo, ker ta nikakor ni Avstriji na korist, pač pa na veliko škodo! Je že res, da „duo si faciunt idem, non est idem“, ali Rusija si je od tedaj vedno enaka ostala, le okoliščine so se spremenile. Tedaj ni bilo še nobene oslobojene Bolgarije, nobene iztočne Rumelije in sta lahko Avstrija in Rusija prijateljici bili, kar bi dandanes tudi še lahko ostali, če bi ne bilo hujskačev na svetu. Opomniti je še, da je bilo tedaj tudi Bismarku silno veliko na tem ležeče, da bi Rus zopet pristopil k trocarski zvezi in se ne vé, čegava zasluga je, da je Rus kasneje res pristopil, ali Bismarkova ali pa avstrijskih dveh državnikov Haymerla in za njim Kalnokyja. Če je bila ob času Andras-syja sreča za Avstrijo in ohranjenje svetovnega miru, da je bila Rusija zaveznica Nemčije in Avstrije, zakaj pa bi bil to sedaj neodpušljiv političen greh, za ktere ga naj bi Kalnoky pokoro delal?! Kdo vé, ali bi Andrassy kot minister, če bi mu namreč presvitli cesar sedaj ponudil zunanje zadeve, tudi tako govoril? Dvomimo, jako dvomimo, kajti vse

kaj družega je Andrassy posestnik v Terebešu, kakor pa Andrassy minister na Dunaji. Če bi pa morda kljubu temu res tako mislil, potem je pa še le dobro, da ga ni več na prvem mestu v ministerstvu za zunanje zadeve, sicer bi morala Avstrija sedaj-le že svojim rezervistom rudeče liste pošiljati, da bo treba takoj na boj odriniti.

V današnjih razmerah je eden trezen zunanji minister pri nas več vreden, kakor pa sto vročerkvinih diplomatov, ki za vsako reč takoj sablo potegnejo. Andrassy bi bil dandanes slab minister zunanjih zadev. Kaj bi imeli od vojske družega, kakor slabe nasledke? Čast in slava ste jako negotovi in redki prikazni, občutljiva zguba na zdravju, življenji in premoženji pa skoraj izvestna. Vsak nam bo toraj pritrtil, da je pač boljši trezen minister, pod čegar vodstvom države se človek in država varnega čuti, kakor pa kak razborit treskan, ki mu je vojna slava, če tudi negotova, prva reč, narodni blagor pa deveta briga. Konečno pa še nekaj. Kakor smo že rekli, je bil grof Andrassy tisti, ki je vstvaril politiko trocarske zveze, ktero je potem Kalnoky zvesto gojil in negoval. Ni lahko verjetno, da bi bilo prav tisto, kar je bilo pod enim dobro, da, celó izborna, pod drugim kar h krati za nič! Andrassy naj toraj Kalnokyja v tem oziru le lepo pri miru pusti, kajti on je začel, Kalnoky pa nadaljeval. Če je pa Kalnoky kaj slabega nadaljeval, naj pa grof Andrassy sam sebe za nos prime, kajti on je bil ustanovitelj trocarske zveze.

Stališče Čehov in Poljakov Rusiji nasproti.

„Novoje Vremja“ piše o različnem stališči, ktero zavzemajo Čehi in Poljaki v svoji politiki proti Rusom; članek je vreden, da se tudi mi oziramo nanj. Glasi se nekako tako-le: „Vprašanje, kakošno stališče imajo zavzemati Čehi in Poljaki proti Rusom, je velike važnosti za prihodnost „Slovanstva“, da se oprostí in se reši; a jako je tudi težko, najti soglasnega rešenja. Vzroki, zakaj da je ena stran Rusom prijazna, druga pa sovražna, so

LISTEK.

Uboštvo in dobrodelni zavodi.

Iz Krškega, 18. novembra.

... „Resnično vam povem, kar ste storili kateremu mojih najmanjših bratov, ste meni storili!“
Mat. 25, 31—46.

Uboštvo! kako bridka beseda za tiste, ki se morajo neprestano boriti za vsakdanji kruhek! Koliko ljudi je, ki danes ne vedó, kaj bodejo jutri v usta djali — in s čim se bodo oblačili. Ne dá se tajiti, da je med nami mnogo taci, ki so sami manj ali več krivi, da so — ali po svoji lastni krivdi, — ali pa na kak drug način tako daleč zabredli, ne imajoč potrebnega za vsakdanje življenje. Na drugi strani pa zopet ne smemo pozabiti, da je tudi taci ljudi veliko, ki so po sokrivdi in nepoštenosti svojih bližnjih prišli v nesrečo, zgubivši svoje imetje. Do

teh imamo navadno tudi več sočutja in radi jim pomoremo — vsak po svoji moči.

Neovrgljiva resnica je, da število ubožcev vedno bolj narašča. Posamezne občine imajo vsled tega od dné do dné več stroškov. Pogosto se čujejo pritožbe: „Ako bode še nekaj časa tako naprej šlo, ne vemo, kaj bomo storili!“; kajti od kodi noveev vzeti potreb pa toliko? — V večih mestih in tudi po nekterih trgih so v tem obziru veliko na boljšem, kakor po vaséh (kjer so občine navadno tudi manjše), kajti tam imajo hiralnice, v katerih dobivajo reveži živež in po nekterih krajih tudi obleko. Po mestih imajo poleg tega ustanove, ki so jih zapustili dobri imovitejši ljudje za blage namene. V novejših časih se je za revne ustanovilo po nekterih krajih več ljudskih kuhinj, kjer dobivajo potrebni za majhen denar živež. Za sirote — otroke so se ustanovile sirotišnice, kjer so ti revčki z vsem potrebnim preskrbljeni. — Le na kmetih se v tej zadevi malo stori, akoravno je kmetstvo ljudstvo vedno bolj revno in potrebno. (Edina Komenska fara pri Kamniku na Gorenjskem ima za svoje sirotne farane hiralnico,

ktero je ustanovil blagi P. P. Glavar, nekdanji tamošnji župnik in upravitelj Komenske graščine. V nji so onemogli ubogi ljudje preskrbljeni s hrano in nekteri tudi z obleko. Enaka naprava na kmetih mi ni znana.)

Sicer pa umé le tisti ceniti, kaj je revščina, ki je kedaj sam pomanjkanje trpel! Komu se ne smilijo n. pr. slabo oblečeni šolarji in šolarice po deželi ob zimskem času? Kolikokrat mora majhen otrok pri najslabšem vremenu in najhujšem mrazu po uro daleč v seljsko šolo hoditi! Še bolj milo se človeku stori, ko vidi po tistih krajih, kjer je celodnevni poduk, mladino cel dan brez gorke jedi in sicer o zimskem času... Imel sem sam priliko opazovati tako deco. Zares bi moral človek imeti kamenito srce, kteremu bi se ti ubožčki ne smilili! Pri nas se v tem oziru še dosti stori n. pr. č. oo. kapucini in tudi nekteri mestjani dajejo več otrokom opoldne gorko hrano. Toda mnogo je taci šolarjev, ki imajo za svoje kosilce edino le košček črnega kruha in po par jabolok. Kaj ne, ti otroci gotovo z veseljem v šolo hodijo? — Še odrasčen človek težko

dovolj znani, tako da je težko reči kaj novega, posebno kar se tiče Poljakov. Ako opozarjajo Čehi na svoje stališče, ki je med Slovani najvažnejše, katero zahteva o slučajni potrebi rusko prijateljstvo, dasiravno samo moralno, takoj se oglasi Poljaki: „Ali vam je Rusija kedaj kaj pomagala?“ Ako Čehi priznajo, da so Rusi najstarejši in najmočnejši slovanski rod, zopet se slišijo glasovi, kateri opozorjujejo na starodavno češko kulturo, proti kateri je ruska književnost še mlada in neznatna.

Ako pravijo Čehi, da jim Rusija ni storila nič hudega in da nimajo nikakoršnega povoda sovražiti jo, takoj odvrnejo Poljaki, „da oni ne iščejo Čehov, pak pa mrzé na Ruse, ker se spominjajo na odnošaje Ruske proti Poljakom, po teh se pa tudi oni (Poljaki) ravnaajo in vedejo.“ „Mi zoper Rusijo nimamo ničesa, hočemo samo, naj nam vrne, kar nam gré.“ ... „Mi ne moremo ljubiti roke, ktera nas biča; nam se ni mogoče odreči našemu narodnemu pravu.“

S takimi in enakimi frazami odvrtačujejo pozornost od bližnje naloge „Slovanstva.“ Kako povrniti Poljakom, kar jim gré? Ali hočejo oni vodopisne meje zopet nazaj imeti; na eni strani Kijev in Smolensk, na drugi strani pa Poznjansko in Gdansk? Čemu razpravljati taka vprašanja, zgolj teoretična so!

Da bi se tako zahtevanje sedaj spolnilo, na to ni misliti! Ali ni to jalov posel, ki dokazuje, da se stranke med seboj ne morejo sporazumeti? Kako je tukaj mogoče govoriti o kaj bolj važnejši in imenitnejši nalogi? Ako se med českim časopisjem pokaže kak članek Rusom sovražen, takoj je radost med Poljaki in tako posameznemu glasu pripisujejo važnost, kakor da bi bil za njim ves češki narod.

Ako ruski listi omenijo kake izjave slovanskega patriotizma med Čehi, takoj jim poljski listi podtikujejo, da med množino naroda sejejo seme lažnjivega patriotizma. Ako Čehi svetujejo Poljakom, naj pozabijo, kar je minulo, in naj ne zahtevajo, kar je nemogoče, ali se hoče s tem reči, da naj Poljaki ljubijo roko, ktera jih biča; ali je sploh najti take roke v odnošajih rusko-poljskih? (Mislimo, da!)

Ruskemu novinarstvu se ne sme očitati, da iz sebičnosti in nečistih namenov vzdržuje v Slovanstvu lažnjivi cilj, ki nima slovanske politike. (Pri tem, mislim, nam gre ločiti uradno Rusijo od neuradne, ločiti je pa tudi treba med uradnim in neuradnim ruskim novinarstvom; ktero pa baje drug družega podpira in krije). Pač da rusko novinarstvo nagovarja ob vsaki priliki Slovane, naj se slože in pomirijo, naj pozabijo med saboj prepire, pa naj raje gledajo v bodočnost, ako jim tam ne preti nova še večja nevarnost.

Tudi Rusija bi mogla od Poljakov zahtevati, da naj spolnijo to, kar bi morali. Rusi tega ne storé, ker bi bilo to prazno delo, kakor so navadno politične razmere, ktere nimajo stvarne podlage. (Rusi se toraj ne nadejajo in ne pričakujejo, da bi jim Poljaki na pol pota nasproti prišli?)

Česko javno mnenje je povsem na pravo pot stopilo v svojem odnošaji proti Rusiji. Ono (javno mnenje) odstopa od kulturnih pravic, ki se jemljejo iz starih pismohramb, ter računa z dejanskimi činjenicami, in povdarja plemsko sorodstvo z Rusijo, ki obeta nadopolno bodočnost.

Pražki „Narodni Listi“ pravijo k temu članku, da iskreno želé, naj bi se Rusi in Poljaki, čim prej

tem bolje, med seboj sporazumeli, in naj bi mesto preprirov nastopila sloga dveh (bratovskih) narodov. Vendar pa dostavljajo, da se Čehi nikdar ne bodo pustili hujskati zoper Ruse.

Pristavek. Rusi so močnejši, oni naj bi začeli spoštovati poljsko narodnost in katoliško vero, potem naj bi še le govorili, da Poljaki nočejo nič vedeti o porazumljenji. — Poljaki bodo sedaj morda bolj naklonjeni sprijazniti se z Rusi, ko je Bismark nastavil sekiro na drevo poljske narodnosti. — Avstrijska politika pa ne zavisi ne od Čehov, ne od Poljakov, določuje jo presvitli vladar s svetovalci; narodi pa po časopisih razodevajo njih težnje. — Kot glas iz različnega stališča podajamo ta članek našim čitateljem; naj vsak sam sodi potem, kakor mu drago!

Temu članku, ki ga prinaša „Obzor“, moramo še dostaviti, da brez razločka vsi Čehi ne odobravajo ruske politike, vzlasti njih sedanjega postopanja v Bolgariji ne. „Narodni Listi“, organ mladočeha dr. Gregreja, so vsi vneti za Ruse, govore le o „sveti Rusiji“, o njeni nadopolni prihodnosti in o sreči za slovanski svet, da je mogočna Rusija na svetu. Teh misli poprek pa ni „Politika“, organ dr. Riegerja. V delegacijah je ta „Čeho-Slovan“ (per eminentiam) obsojal postopanje Rusov in njih velemoža Kaulbarsa v Bolgariji. — Vendar ni treba biti dalekoviden politikar, da bi ne obsojal postopanja Rusov v poslednjih časih v Bolgariji; kajti taka politika ni le škodljiva za Rusijo samo, temuč tudi za druge države v Evropi.

Poglejmo zakaj? Ko se je Battenbergovec podvrget ruskemu caru, ni bilo nikakega povoda več za njegovo preganjanje; naj bi bil ostal, saj se je tako rekoč sam obtožil in skesal. Lahko bi bil toraj car malo potrpet ter rekel: Dobro; počakajmo, če bodo dejanja taka, kakor obetajo besede. Kaulbars se je pa tako védel v Bolgariji, da vsakdo lahko vidi, da je prišel narod dražiti. Čuditi se je Bolgarom, da se znajo tako ogniti nastavljeni pasti. Rusija je veliko storila za Bolgarijo — a ne iz platonične ljubezni! Preko Bolgarije pelje pot do Bospora. Naj že Rusi Bolgarijo zasedejo ali ne, na tem ni toliko ležeče; brž ko ne hočejo si za-se prihraniti priliko, da jim bode moč, se v zadeve te dežele vtikovati, kolikor in kadar se jim bode zljubilo. Bolgarsko vprašanje hočejo imeti stalno nerešeno, da ga spravijo na dnevni red, kedar bodo videli za to ugoden čas. — To je prava ruska politika, ki svojega cilja ne zgubi z vida. Za bolgarski narod se sedaj ne bodo kaj posebno brigali. Tako ne ravnaajo veledušni osvoboditelji.

Politični pregled.

V Ljubljani, 20. novembra.

Notranje dežele.

Nekaj jako zanimivega nam je zabilježiti iz predvčeranje seje *avstrijske delegacije*. Veliki Čehoslovan, dr. Rieger in tovariš njegov Matuš izrazil sta Bolgarom svoje in češkega naroda sočutje. Rieger je rekel, da Rusija jako nespametno ravna z Bolgari in naj natopazi, da sinevstvari kake druge Poljske. Kaj bodeta na to rekla neki slovenski dnevnik in polumesečnik, ki sta že vsak po dvakrat nam očitala napačno in neslovan-

novi društvo, kateremu na čelu naj bi bile izključljivo le poštene gospé. Bodite prepričane, da Vas bodo v tem blagem in potrebnem delovanji vsi dobri in usmiljeni ljudje radovoljno podpirali. Otroci bodo pa od tega imeli dvojno korist: rajše bodo obiskovali šolo in se tudi marljivejšje učili — in k telesnemu zdravju jim bodo to veliko hasnilo.

Naj padejo te besede na rodovitna tla in naj se taka društva prej in več ko mogoče oživé v blagor in korist naše uboge šolske mladine! Nežni spol naj se nikar ne vstraši malega posla in požrtvovalnosti; kajti kar bi vtegnil za ta blag namen storiti, mu bode le v čast in hvalo! Obdarovana mladina se bodo še poznih let spominjala z radostjo tistih gospá in gospic, ki so jim nekaj kaj dobrega storile; delo bodo odrastli potem sami nadaljevali.

Na delo torej in vresničile se bodo enkrat na čelu postavljene Kristusove besede! —r.

sko politiko?! Da njima naše domoljubje ni morda zadosti slovansko bi verjeli, a predpisovati si ga pa ne damo; da bi pa dr. Rieger ne bil Slovan „comme il faut“, (kakor mora biti), tega pa menda vendar ne bo živ krst verjel! In vendar prav ta Rieger sam obsoja sedanjo rusko postopanje na Bolgarskem, ker mož vidi, da tisto ni na korist niti Rusom, niti Bolgarom, najmanj pa še evropejskemu miru. „Stranski skoki“, ktere Bolgarom slovenski dnevnik očita, so Bolgarom le v čast ter kažejo, da tudi priprosto, stoletja zatirano ljudstvo pa z zdravim razumom pravo zadene, nasproti pa liberalno oko povsod le črne maroge vidi, naj so tudi le svitle podobe. Konečno moramo še priznati, da imajo Bolgari poleg sočutja vseh zmerno mislečih Slovanov tudi ono skupne Evrope.

Grof Kalnoky je imel v *ogerski delegaciji* zaradi svoje zunanje politike jako težavno stališče, ker mu je opozicija, kteri na čelo se je Andrassy sam postavil, jako hudo nasprotovala. Vendar pa, ker se je minister opiral na poštene nazore in na trdno podlago državnih pogođeb, mu ni mogla do živega. Državne pogodbe so pa ravno tiste sile, ki Rusom ne dovoljujejo nikakih posebnih dobrin na Bolgarskem in teh se je Kalnoky vstrajno držal. Prav na te se je pa tudi opiral, kedar koli se je potezal za pomanjšanje napetosti med Bolgari in Rusi. Iz tega pa še ne sledi, kakor da bi bil Kalnoky kdo vé kakošen prijatelj Bolgarov, pač pa jim je pravičen, ker Bolgari kljubu vsem nezgodam še dandanes nimajo druge želje, kakor da bi si ohranili samostojnost, na podlagi tiste pa potem z Rusi v lepi prijaznosti živeli. V tem jih Kalnokyjeva politika krepko podpira, kar je popolnoma prav in pošteno. In prav tej politiki vtisnil se bo v letošnjih delegacijah pečat priznanja in odobravanja. Opozicija v obeh zbornicah se je umaknila, vidóč, da so dokazi za veljavnost omenjene politike vseskozi jasni, neovrgljivi in popolnoma na podlagi človeške pameti. To ravno ho pa nas v očeh inostranstva silno povzdignilo in nas je deloma že, kajti Evropa je prostovoljno Avstriji pripoznala na iztoku voditeljsko mesto — in prvo besedo.

Večkrat bilo je brati, da srbska narodna cerkev ne mara za svojega poglavarja patrijarha *Angyelića*, ki ima v Karlovcih v Sremu svoj sedež. Pravih, temeljitih vzrokov do sedaj nismo še nikjer našli, zakaj da ga namreč nečejo. Sedaj so jih pa o priliki razrušitve srbskega cerkvenega zbora Srbi po raznih časnikih objavili. Prvi in najpoglavitejši vzrok je, da Angyelić ni bil prostovoljno od srbskega naroda izvoljen, temveč je prišel na patrijarhov sedež po volji madjarske vlade. Dalje mu očitajo, da mož kljubu svojim velikanskim dohodkom prav nič ne stori ne za šolo in ne za cerkev. Nižja duhovščina je v srbski narodni cerkvi uboga, da se Bogu usmili. Patrijarh se tudi prav nič ne zmeni za narodno književnost, ktero so do sedaj še vsi njegovi predniki, ktere si je narod prosto volil, prav zdatno podpirali. Cerkev ni še nobene pozidal, pač pa že te razpadajo, kar jih je do tlej trdno stalo, ko se je on vsedel na patrijarhov prestol. Živ dokaz zanikarnosti v tem oziru je Karlovska stolna cerkev in pa patrijarhova palača, ki ste neki silno zamazani in ostareli. Srbske verske šole je vlada zaprla in patrijarh se za to prav nič ne zmeni. Pa kako se le bo, ker se še za šolske knjige in katekizme tako malo briga, da jih morajo neduhovni spisovati. Cerkevno premoženje uporablja, kakor se mu zdi in kinete po svoji volji iz zemljišča podi, ktera so že leta in leta v dednem zakupu imeli, da jih daje, če treba, drugim najemnikom tudi ceneje v zakup. Na ta način spravil je mož že sto in sto družin na beraško palico, ker jim je več nego 10.000 oralov zemlje vzel in jo drugim dal v zakup. Nepostavno je tudi, da sam upravlja bogate Sremske samostane Krušedol, Beocin in Kovilj, kjer bi moral povsod po jeden arhimandrit biti, pa ga ni. Vrh tega ga pa Srbi tudi dolže, da dela na zjedinenje srbske cerkve z Rimom. To so bile pritožbe, ki so se čule na cerkvenem zboru v Karlovcih, preden so se poslanci razšli. — Konečno navedeno obdolženje v nas obuduje nekak sum ter mislimo, da ni vse tako, kakor mu srbski patrijoti očitajo, kajti znano je, kolika je zagrizenost v pravoslavni cerkvi zoper Rim. Da se k Madjarom malo nagiba, je resnica, toraj pa toliko več srda in nezadovoljnosti od srbske strani.

Vnanje države.

V *ruski carski družini* ni že dolgo časa nič pravega sporazumljenja. Vedno zalezavanje od strani nihilistov je na cara tako neugodno vplivalo, da je postal popolnoma nervozen in že v vsakem človeku svojega preganjevalca in sovražnika vidi. Tudi velikoknez Vladimir prišel je pri caru v nemilost. Zagrozil se mu je, da ga bo zapodil iz dežele. Vladimirju se ni varno zdelo čakati, da bi car svojo grožnjo vresničil in je rajši sam odpotoval v inostranstvo. Tako sporoča „Ozas“.

Pismo, s katerim je *Kaulbars Bolgarom* naznanil, da preneha diplomatski promet med njimi in Rusijo, se glasi: „Ker se bolgarska vlada ni ravnila po nasvètih carovih, kar mi brani svojo nalogo izvršiti, pretrgam s tem vsako razmerje in zapustim v soboto z vsemi konzulatnimi činovniki Bolgarijo.“ Ob enem je Kaulbars vsem ruskim konzulom po Bolgariji in iztočni Rumeliji zapovedal, da morajo v treh dneh oditi. Kaulbars odide v soboto v Carigrad. Kaj je to družega, kakor nepopisljiva

prebije opoludne brez gorke jedi — in to naj zahtevamo od nežne mladine, ki za svoj telesni in dušni razvoj potrebuje veliko več tečne hrane??

Ker se dandanes toliko dobrega stori za blage namene, bi gotovo ne škodovalo, ako bi se tudi v tem oziru kaj več ukrenilo. Vsaj imajo po nekterih krajih (vzlasti večih mestih) celó društva za varstvo tic-pevk in menda tudi drugih živali (po nemško „Thierschutzverein“), ki po zimi skrbé za potrebno hrano. V Gradcu n. pr. vidiš v mestnem parku in med nasadi na gradu vse polno lesenih posodic, kamor devajo ob hudem mrazu tičji živež, kar je gotovo hvale in posnemanja vredno. Tem večja dolžnost pa nas veže skrbeti za ubogo šolsko mladino. Mar bi ne bilo koristno, ako bi se po vseh tistih mestih, trgih in tudi večih vaseh, kjer je celodnevni šolski poduk, ustanovile tako imenovane šolarske kuhinje za one otroke iz oddaljenih vasi, kateri čez poludne v šoli ostajajo? V prvi vrsti se obračam v teh vrsticah na nežni spol — gospé in gospodičine, ktere naj bi to stvar premislile in potem po moči pospeševale. V slehernem takem kraju naj se usta-

blamaža Kaulbarsova zaradi njegovega brezumnega postopanja, katero on sicer na cara zavrača, toda car je tukaj skoraj da nedolžen, kakor Pilat v veri. Znano je, da je car dan na dan silno razburjen in popolnoma nervozen in je morda prav zaradi tega kaj ukazal, kar bi sicer ne bil. Kdo nam je porok, da Kaulbars ni še mnogo več na lastne roko storil, o čemur se caru niti sanjalo ni? In kdo je pa bral njegova sporočila, ki jih je iz Bolgarije v Petrograd pošiljal? Po njegovem postopanju soditi, katero ni bilo nikakor hvale vredno, so morala sporočila tudi taka biti. Kaj bo sedaj, ko Kaulbars odide, Bog vé; skoraj bi rekli, da zdajno bolje, kajti Bolgarija bo imela vsaj enega jako trdovratnega svojeglavnega manj. Ko je zgoraj navedeno pismo bolgarski vladi izročil, ga je ta prosila, da naj vsaj toliko časa še počaka, da se ministri iz Trnovega domu povrnejo, ki so že na potu, in mu bodo takoj odgovor dali. Toda mož ni hotel o tem nič slišati in je sledeče napisal: „Njegovo Veličanstvo car poslal me je v Bolgarijo vsem Bolgarom njegovo mišljenje in odkritosrečno naklonjenost oznanovat. Objavil sem bolgarskim regentom to carovo mišljenje in tudi lojalne svete (!), kateri bi bili po nazorih cesarske vlade zdajno pripomogli, da bi se bila pokrajina srečno izmotala iz svojih homatij. Na nobenega teh svetov se niste tolikanj ozirali, da bi bila Rusija zadovoljna z Vami. Poleg tega so pa še naši diplomatični agentje na pričo, kako drzno ste napadali ruske podanike (!), ki imajo pravico do ruskega varstva. Bolgarski vladarji se za take napade še vedno ne zmenijo. Veliko sobranje se je sklicalo tudi proti ruski volji, da si kneza voli. To vse je zadosti jasno, da ima vladarstvo trdno voljo, ne vkloniti se Rusiji. Vsled tega smatram svojo daljšo bodočnost v Bolgariji za odveč, ter ob enem izjavljam, da sedanji regentje nimajo nič več ruskega zaupanja in ruski vladi tako dolgo tudi ni nič več mogoče diplomatičnih razmer z bolgarsko vlado gojiti, dokler bo ta sestavljena iz teh mož.“

Na Grškem imajo že zopet s krizo opraviti. Spominjali se bodete še, kako da so se letošnjo spomlad, kedar je Grška do ušes oborožena čakala, kedaj da se bo zgrabila s Turčijo, večkrat spraskale grške in turške straže. Vse tiste praske niso imele hujih nasledkov, kakor prelivanje diplomatske tinte med Grško in turško vlado. Grški opoziciji je sedaj kar zviškoma na misel prišlo, da bi bilo dobro tiste dopise videti in je tudi zahtevala, da naj se ji predložé. Minister Trikupis, ki ima v tej zadevi prvo besedo, je pa rekel, da za noben denar ne. Na to se je opozicija dvignila in je odšla iz dvorane. Včeraj se je imelo določiti ali bo treba novega kabineta ali pa novega parlamenta, kajti ravno kar ima opozicija v Grškem parlamentu večino. Kljub temu pa ni vladanja sposobna, ker je na več skupin razcepljena in pa sposobnih mož ji manjka na Trikupisovo mesto, razven če bi hotla zopet Delianisa (blaznega Janeza) tjekaj postaviti, ki je lansko leto deželi tolikanj stroškov na glavo nakopal z nepotrebno mobilizacijo. Vrh tega ga pa tudi evropejski kabinete nič kaj ne obračajo. Bolj vrjetno je toraj to, da bodo imeli nove volitve, kakor pa novo ministerstvo, kajti ljudi, ki bi bili radi poslanci, se tudi na Grškem ne manjka, dobrih ministrov pa ravno nimajo na ostajanje.

Jutri imajo *socijaldemokratje v Londonu* velik tabor, na ktere ga so nameravali od vseh strani skupaj pritisniti in demonstracijo napraviti. Vlada ga jim ni odrekla, toda dobro se je sama zanj prekrbela. Pet batalijonov pešcev, konjikov — in celó topičarstvo — je dobilo povelje, da naj bodo pripravljeni; ob enem se jim je strelivo razdelilo. Nasproti tolikošnji pripravi na ohranjenje javnega reda bo menda socialistom pač prešlo veselje na kakoršenkoli prevrat misliti, kajti šlo bi za njihovo kožo, ta pa je vsakemu draga. — Na prigovarjanje skora vsih v egiptovskem vprašanju prizadetih velesil, se bode angleška vlada vendar jela z Egiptom resnobno pečati. Za to je poklicala od odot Drumond Wolfa, da ji bo na podlagi tega, kar je ondi na lastne oči opazil, sporočal, kako in kaj. Tudi kraljica ga bo v tej zadevi osebno zaslišala.

Izvirni dopisi.

Iz Kopra, dné 19. novembra. Kaj naj bi povedal o tužni Istri? Kopra v stari obleki sem se dovolj privadil. Saj dolgečas ne more biti, kjer je mnogo posla in tudi bi bilo najbolje, da bi bil vedno v knjigah.

Bila je nedelja, lep jesenski dan! Struna vedno napeta — počni, rekla sva s tovarišem ter se napotiva na bližnji hrib. Kmalo sva na vrhu, kjer je stala nekaj cerkev sv. Marka in bil je menda ondi tudi samostan, a cesar Josip ga je baje odpravil. Od tukaj se lepo vidi v Koper, kjer mogočni zvonik ponosno stoji sredi mesta, škoda le, da nima večjih zvonov!

Na drugo stran odpre se nama lep razgled v Izolo. Izola je Koprupodobna, le manjša je. Tukaj

je „kolera“ dobro žela, a zdaj je menda zaspala. Idiva malo ogledat si ta kraj! Čez dobre pol ure bila sva ondi. V cerkvi je duhovnik ravno razlagal krščanski nauk v laškem jeziku; cerkev pa je tudi prijazna. Trg ali vas (kar je že) sva si ogledala kot bi bila to najina naloga! Ni nama bilo vse po volji. Nekatere vlažne, ne lepo dišeče ulice so tudi vplivale na bolezen, tako sva modrovala. Kmalo pa sva jo pobrala nazaj mimo pokopališča, ki je lepo in snažno videti. V jedni uri bila sva zopet v Kopru.

Govori se, da je letos tukaj precej vina in da je tudi dobro. Učiteljskim pripravnikom je prepovedano hoditi v krčme, kar se mi prav dozdeva.

Prava dobrota tukajšnjim seljakom so osli! Sadje, drva, mleko in kdo vé še kaj, vse mora osel prinašati. V Ljubljano ženske pripeljejo z vozički mleko, a tukaj ga nese osel, in večkrat še mlekarica sede trpinu na hrbet.

Danes, 19. nov., praznujemo god Nje Veličanstva cesarice Elizabete. Ob 9. uri bila je sv. maša. Ker je nas Slovencev nad polovico, peli smo pri sv. maši slovensko. Slovencev pesmi iz sreč tekó, zato smo navdušeno zapeli po sv. maši:

Kar se more v srečo šteti,
Večni Bog naj podeli;
Frane Jožefu, Elizabeti,
Celi hiši, Habsburški!

K.

Domače novice.

(Cesaričin god) praznoval se je včeraj po Ljubljani po župnijskih cerkvah s slovesno službo božjo. Dijaki so imeli tudi službo božjo, potem pa prosto in sicer letos prvič na vladno povelje.

(Umrla je) sinoči ob 6. uri gospa Josipina Persoglia, tašča g. deželnega predsednika barona Winklerja v lepi starosti 75. let. Pogreb bo jutri popoldne ob 2. uri iz Turjaškega trga št. 3, k sv. Krištofu.

(Pisateljsko društvo) ima nocoj svoj zabavni večer v čitalniški restavraciji.

(Tatovom) in taticam v najnovejšem času po Ljubljani pšenica zori. Po Starem trgu krajejo škafe, korce, slanino, meso in sploh, kar jim pod roke pride. Na sumu je neka babnica, ki s košaro ob roki po hišah hodi in malenkosti prodaja; kedar jo pa nihče ne vidi, pa njena košarica tudi pogoltne, kar dobi. Pri „Slonu“ vzel je neznan dolgoprstnik natakarku več reči v skupni vrednosti 155 gld.

(C. kr. rudarski zdravnik) dr. Karl Rauch v Idriji, imenovan je za c. kr. rudarskega nadzdravnika.

(Proti vpeljavi) devetega gimnazijskega razreda opazovati je povsod nevolja med Slovenci. Saj je pa tudi opravičena, kajti Slovenec se v osmih letih lahko nauči, kar mu je po sedanjem učnem načrtu predpisanega. Kdor pa tega ne more, ga pa profesorji že sami nekoliko pridržé, da na gimnaziji po devet, nekateri tudi po deset let ostane. Toda teh je primeroma malo. Čemu toraj vse zadržavati?

(Polóm) imeli so predvčeranjem ponoči na Divaškem kolodvoru. Dunajski naglič zakadil se je v dva prazna, na tiru stoječa voza, ktera sta šla na drobno. Naglič se je vsled tega za dve uri kasneje v Trst pripeljal. Druge nesreče ni bilo.

(Vabilo) k občenemu zboru „katoliškega podpornega društva“ v Celji, ki se bode vršil v nedeljo 21. novembra t. l. ob 3. uri popoldne v gostilni „pri Slonu“. K obilni vdeležbi vabi vse p. n. ude in druge društvene prijatelje najuljudneje odbor.

(Hruška cveté) na šolskem vrtu v Stranica h na slov. Štajarju.

(Kačo ubili) so v Stranica h minoli torek. Bila je meter dolga. Kača v tem času je prav tako redka prikazen, kakor drevo v cvetji.

(Razpisana) je služba c. kr. notarja v Ptuj. Služba se bo oddala le takemu prosilecu, ki bo slovensčine popolnoma zmožen, kar je prav in pošteno.

(Medved) napadel je žensko — kmetico v G. Hodoku, ki je šla na polje fižol ruvat. Mož je obljubil, da pride za njo. Ko je žena že nekaj časa ruvala, zasliši za seboj nekoga priti, ali ona misli, da pride mož in se ni ozrla. H krati pa čuti, kakor da ji dene kdo mehko roko na ramo, zato reče: „Ne šali se!“ ter se obrne k — medvedu. V tem strahu sedaj zakriči, kar le more in tudi medved se vstraši, ter ji naglo umakne tace iz rame. V tem

še ji utrga s krempli nekaj ušesa in beži. Mož najde potlej ženo v nezavesti, vendar pa še živo.

(Gimnazijsko poslopje) v Celovcu je neki tako zanemarjeno gledé trdnosti, da se je v nekaterih razredih bati za življenje. Soba, kjer je bil peti razred, morala se je zapreti. Mestni odbor sklenil je prositi pomoči pri naučnem ministerstvu. Pa tudi iz zdravstvenih ozirov omenjena gimnazija ni posebnost hvaljevredna. Tako piše „Politik“, kateri tudi poročstvo prepuščamo.

(Konjiško vojašnico) nameravajo zidati v Celovci — če se jim obljubi primerna podpora. V to svrhu obrnil se je ondašnji mestni odbor na deželni odbor, da bi se za zidanje omenjenega poslopja dovolila deželna podpora; če ne, se zidanje niti pričelo ne bo.

(Trgovinski promet s Španijo.) C. k. trgovinsko ministerstvo naznanja, da je špansko glavno carinsko ravnateljstvo v Madridu izdalo predstojnikom provincijalnih glavnih carinskih uradov navod, kako je ravnati pri uvažanju tujega blaga gledé izkaza o izvoru. V tem navodu se naroča, naj se uvažanju blaga ne napravljajo težave, če je jasno izkazano in od španskega konzulata potrjeno, da blago prihaja iz dežele, ktera ima s Španijo trgovinsko pogodbo in se nanj more uporabiti carinski tarif. Ta določila veljajo toliko časa, dokler se ne izdadó nove naredbe gledé potrebnosti spričevala o izvoru.

(Zadruga v političnem okraji Ljubljanske okolice.) C. kr. deželna vlada je, zaslišavši trgovinsko in obrtno zbornico ter udeležene obrtvalce, določila krajevni obseg za politični okraj ljubljanske okolice ustanovljenih zadrug tako-le: I. za sodni okraj Ljubljanske okolice ustanovijo se: 1. zadruga trgovcev vseh kategorij; 2. zadruga mlinarjev, žagarjev, brodarjev in čolnarjev; 3. zadruga gostilničarjev vseh kategorij, mesarjev in najemnih voznikov; 4. zadruga rokodelskih in vseh drugih obrtnikov, izimši pod točko 1., 2. in 4. imenovane. Izvzeti od te razvrstitve so peki, sladničarji, medeničarji in voščeničarji iz občine Dolenja Šiška, katerim obrtnikom se je z odlokom c. k. deželne vlade z dné 2. decembra 1885, št. 4297 dovolila združitev z zadrugo za jednake obrte v Ljubljani. — II. V sodnem okraji Vrhnika ustanovile so se naslednje zadruga: 1. za obseg občine Polhov Gradec, Horjul, Št. Jošt in Črni Vrh zadruga vseh trgovcev in obrtnikov; 2. za obseg občine Vrhnika, Borovnica in Preserje: a) zadruga trgovcev vseh kategorij, b) zadruga lastnikov vodnih naprav, brodarjev in čolnarjev, c) zadruga gostilničarjev in točarjev vseh vrst in najemnih voznikov, d) zadruga usnjarjev, e) zadruga stavbinskih obrtov, kakor: opekarjev, zidarjev, tesarjev, kamnosekov, mizarjev, kovačev, ključarjev, kleparjev, dimnikarjev, apneničarjev, sodarjev in kolarjev, f) zadruga vseh drugih obrtnikov, obsejajoča: pivovarje, barvarje, milarje, peke, mesarje, klobučarje, sedlarje, krojače in črevljarje.

(Kolere) na Hrvatskem ni še konec. Pokazala se je kar h krati na novo na dveh krajih blizu Karlovca, kjer jo do sedaj še ni bilo, ter je zahtevala že več žrtev.

Razne reči.

— Iz Brčkova v Bosni se piše „Obzoru“ naslednje: V Bosni so začeli vstanovljati trgovinske šole in tudi v našem mestu se je začela taka šola. Prvo leto nam je vlada poslala kot učitelja gosp. Lucijana pl. Matuliča in g. Reichweina, a letos smo še dobili učitelja madjarskega jezika gosp. Feral-a, kateri je dosedaj predaval, kakor se čuje, na vseučilišču v Budapeštu. Nihče tu pri nas ne razume, zakaj se po bosenskih (božanskih) šolah uči madjarski jezik, ker ta jezik ni zanimiv in važen za omiko in promet; ako se ga pa že morajo učiti naši otroci, ne vemo zakaj se naroči tak madjarski učitelj iz Budapešta in zakaj se mu dá v Budapeštu spričevalo popolne zmožnosti hrvatskega jezika, kar pa ni resnica. Čudno postopanje. Kako bo ta Madjar predaval dijakom „svetovni“ jezik, ko ni zmožen hrvatskega? Recimo, da govoré madjarski, vendar pomadjarjenje pri nas ne bo imelo najmanjšega vspeha, ker naši otroci so podučeni, da svojo največjo svetinjo, svojo narodnost in svoj materni jezik nikakor ne smejo zatajiti, še manj pa odreči se mu. Vsega tega je kriv ravnojoči učitelj pl. Matulič, ker je on naglašal vladi potrebo učitelja za madjarski jezik. Čemu? Ali gospod ravnatelj ne vidi in tako malo razume potrebo ljudstva, da predlaga za dijake, ki so zvršili četrti razred ljudskih šol, naj se učé nemškega, italijanskega in madjar-

skega zraven svojega maternega jezika, kateri je vsled madjariziranja močno pokvarjeni, katerega so malo zmožni. A kje so potem še drugi znanstveni predmeti, kateri se predavajo? Ali gosp. ravnatelj meni, da je naša trgovinska šola Budapeštanska akademija ali vseučilišče? Omenjeni gospod ni samo ravnatelj trgovinske šole, temveč tudi nadzornik vseh ljudskih šol tega okraja in ima kot tak priliko viditi, da se otroci le siloma pridobivajo za ljudsko šolo, kajti učenje toliko jezikov za početno šolo je le na škodo otročjemu razumu in nikakor ne na korist. Kaj pa hoče doseči ta gospod z madjarskim jezikom? Ali hoče nas Bosnjake pomadjariti, ali si hoče pri vladi pridobiti posebnih zaslug? Mi res ne vemo, čemu nam treba madjarskega jezika? Ali ne vidimo, da so v sosednjih deželah zaradi madjarskega jezika prepiri, borbe itd.? Ali nam je treba še boljšega osvedočenja?

— Čevljarji so dne 14. t. m. na Dunaji zborovali. Bilo je navzočih kakih 120 odposlancev, po katerih so bile zastopane čevljarске zadruge skoro vsih avstrijskih mest. Zbor je otvoril g. Hagenmüller, predsednik Dunajske zadruge čevljarjev. Posvetovali so se o nekaterih paragrafih obrtne postave, in nasvetovali tu in tam dodatke in spremembe k tej postavi. Obravnavali so tudi stvari, katere spadajo v področje čevljarškega obrta, namreč zaloge surovega blaga. — Vlada lahko sliši neposredno iz ust obrtnikov njih želje in zahteve, ter ji je tako mogoče se po njih ravnati. Taafhejeva vlada je vse hvale vredna, da sklicuje (oziroma privoli) take zборе obrtnikov.

Telegrami.

Petrograd, 20. nov. Vladni list objavlja, da bo Kaulbars zaradi Filipopeljskega dogodka (pijani Kavas) zapustil Bolgarijo. Vsi ruski konzuli po Bolgariji in iztočni Rumeliji so tudi povelje dobili, takoj oditi.

Sofija, 20. nov. Vsim bolgarskim gospodskam došlo je povelje, da naj gredo ruskemu diplomatskemu osobju in ruskim podnikom gledé odhoda kar se le dá na roko, ter naj pazijo, da se ne bo nič nerodnega zgodilo, kar bi Rusom nov povod do izzivanja dajalo.

London, 20. nov. Govorica ni resnična, da bi bila dala Anglija Rusiji gledé kandidature Mingrelskega negativen odgovor. Anglija se strinja v bolgarskem vprašanji in gledé bolgarske prostosti popolnoma z velesilami, ki so tu prizadete. V oziru kneza Mingrelskega je treba še počakati, kaj bodo Bolgari rekli.

Tuji.

18. novembra.

Pri **Matiču**: Schneider, Priserer, Heselerberger, Müller, Singer in Schwarz, trgovci, z Dunaja. — V. Schönbach, inženir, iz Prage. — V. Kette, zasebnik, z družino, iz Jablanice. — Anton Salomon, potovalec, iz Libereca. — Rupert Tabor, c. k. vojaški kaplan, iz Reke.

Pri **Stonu**: Ferd. Elvenich, trgovec, iz Frankobroda. — Karl Kallmann, trgovec, iz Nemčije. — baron Karl Wolfarth, uradnik, z Dunaja. — Sruh, Fuchs in Bachriach, potovalci, z Dnnaja. — C. Kameniszek, potovalec, iz Brna. — vitez Gaupp-Berghausen, c. k. brigadir, iz Gradea. — Otto Gerstner, c. k. podpolkovnik, iz Gradea. — Emanuel Valduga, c. k. vojaški oskrbnik, iz Gradea. — Ignac Klein, potovalec, iz Budapešte. — P. Guntzberger, trgovec, iz Kaniže. — Tozma, kapelnik, z družino, iz Ogerskega. — Ignac Viall, trgovec, s soprogo, iz Jahimova. — Mart. Hočevár, c. k. poštni vodja, s soprogo, iz Tirolskega. — Mlekuz, posestnik, iz Starega trga. — Krik in Waleer, trgovca, iz Celja.

Pri **Tavčarji**: E. Printz, c. k. inženir mornarice, iz Pulja. — Anton Zadnik, c. k. nadzornik, iz Begunj.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokričina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celziju			
19. 7. u. jut.	734-45	+ 4-4	sl. vzh.	oblačno	
2. u. pop.	735-23	+ 7-4	sl. svzh.	del. jasno	0 00
9. u. zveč.	737-08	+ 1-6	sl. zap.	jasno	

Zjutraj oblačno, čez dan deloma jasno, zvečer jasno nebo. Srednja temperatura 4-5° C, za 1-4° nad normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

20. novembra

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	83 gl. 70 kr.
Sreberna " 5% " 100 " (s 16% davka)	84 " 70 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	114 " 45 "
Papirna renta, davka prosta	101 " 10 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " 10 "
Kreditne akcije	287 " 60 "
London	125 " 65 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 93 1/2 "
Ces. cekini	5 " 94 "
Nemške marke	61 " 60 "

Izdajatelj in odgovorni tiskar: Matej Močnik.

Ravnokar na novo natisnjena:

„Dušna paša“

za kristjane, ki želé v duhu in resnici Boga moliti.

Spisal Friderik Baraga, nekdanji kaplan v Metliki, pozneje škot v severni Ameriki.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofijstva.)

je izšla v devetem natisu z jako razločljivimi črkami na ličnem papirju natisnjena, obseza 515 strani in velja v usnje vezana 1 gld. 30 kr., v usnje vezana z zlato obrezo 1 gld. 70 kr.

Kako potrebna in koristna je ta molitvena knjiga, nam pričajo mnoge izdaje; o dobroti pa nam jamči slavnoznanega pisatelja ime.

Ravno v tej zalogi je izšla mnogostransko jako željena knjižica

Mašne bukvice,

to je: Molitve pri sveti maši in druge vsakemu kristjani potrebne molitve.

(Z dovoljenjem visokočast. ljublj. knezoškofijstva.) Trinajsti natis. — Knjiga obsega 316 strani.

Velja v usnje vezana 50 kr., v usnje vezana z zlato obrezo 70 kr.

Oboje knjige so naprodaj pri

Janezu Klemenzu,

bukvovezu v Ljubljani, florijanske ulice št. 38, in pri vseh knjigotržcih.

Najlepše darilce pridnim otrokom za

Miklavža!

Molitvenik za dečke, Molitvenik za deklice.

V 1/2 platnu 24, v lepo platno 30, usnje 36, z zlato obrezo 50—60 kr. — Posebna vez za dečke 80 kr., za deklice gld. 1-10. Na vsacih 12 komadov en komad za nameček ter s prosto poštnino.

Janez Bonač, knjigovez, Poljanska cesta št. 10.

(1)

Zahvala in priporočilo.

Udano podpisani javljam, da sem se iz Savinjske doline, kjer sem bil že jedno leto samostojen, v Ljubljano preselil. Ob tej priliki se najljubneje zahvaljujem za skazano mi dosedanje zaupanje, ob enem pa se priporočam prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za vsakovrstne poprave orgelj, kakor tudi za

zgradbo novih orgelj

po novem in starem načinu. Mnogoletne skušnje pri odličnih mojstrih v Ljubljani, Mariboru in na Dunaji so porok za natančno in vestno izvršitev izročenega mi dela. Nadeja se obilnih naročil z najodličnejim spoštovanjem

Ernest Petrič,

(5) orgljar na Sv. Petra nasipu št. 65.

Oklic!

vsem bralcem tega cenjenega lista.

Ker mislim popolnoma opustiti svoje provinencialne podružnice in prevzeti neko tovarniško podjetje, prodam vse svoje blago za četrtnino vrednosti, namreč

vse po 97 kr.

(2)

97 kr.
1 moški klobuk iz mehke klobučevine v vseh barvah.

97 kr.
1 ženska srajca z vezanjem iz najfinjšega šifona.

97 kr.
6 parov nogovičle jedne barve ali proaste.

97 kr.
1 dober namizni prt, bel, damasten, ali barvast.

97 kr.
1 moške hlače, varstvo proti mrazu, velike.

97 kr.
1 umeteljna pipa iz morske pene s pokrovom.

97 kr.
1 ženska pahljača, fino poslikana modna.

97 kr.
1 bracelet, jako okrašen s kameni.

97 kr.
12 kavinskih žličic iz pravega Londonskega brit. srebra.

97 kr.
1 trikot obleka za dečke ali deklice, hlače in telovnik.

97 kr.
1 moška srajca iz finega šifona, kretona ali oksforda.

97 kr.
3 pare nogovic za ženske, dobre baže.

97 kr.
6 prtičev, belih ali barvastih, damastni uzorec.

97 kr.
1 predposteljna preproga iz juteblaga, desinovana.

97 kr.
1 smodnik iz pristne morske pene.

97 kr.
1 urna verižica iz umetnega zlata s privezkom.

97 kr.
2 svečnika iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
3 mizni noži iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 žensko spodnje krilo, pleteno s progami.

97 kr.
1 par elegantnih suknjenih čevljev za doma.

97 kr.
1 volnen jopič za moške in ženske.

97 kr.
6 prtičev za brisanje posod iz sivga platna s prog.

97 kr.
1 žensko ogrinjalo, veliko.

97 kr.
3 žepni robci iz fine Lyonske svile v različnih barvah.

97 kr.
1 prstan z brilantom, ponarejeni kameni.

97 kr.
1 zajemalnica za juho iz prist. Londonskega brit. srebra.

97 kr.
6 francoskih vilic iz prist. Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 volnene hlače (sistem Jägerjev) za moške.

97 kr.
6 otirač, križast uzorec, obrobljene.

97 kr.
1 kaseta s 10 komadi angleških pristnobarvastih žepnih robcev v različnih barvah.

97 kr.
3 šali iz fine volne, v živih barvah z resami.

97 kr.
1 užigalo z mehničeno pripravo, da se samo prižge.

97 kr.
1 medaljon, najnovejši facon, s kameni.

97 kr.
6 žlice iz pristnega Londonskega britanija srebra.

97 kr.
1 garnitura: 1 ženski medaljon, 1 par uhanov, 1 prstan iz brona s smaragdi, 1 par manšetnih gumb s patent. zaponko.

Razpošilja se proti poštnemu povzetju; vse neugajajoče blago se zamenja ali pa se denar povrne.

J. H. Rabinowicz,

Dunaj, 3. Bezirk, Hintere Zollamtsstrasse Nr. 9.

Žrebanje že prihodnji mesec.

KINCSEM
SREČKE

à 1 gld.

11 srečk 10 gld.
samo

Glavni dobitek v gotovini

gld. 50.000 gld.

10.000 gld., 5000 gld. z odtegljajem 20% — 4788 denarnih dobitkov.

(23)

Kincsem-srečke dobivajo se

v loterijskem bureau ogerskega Jockey-kluba: Budapešta, Waitznergasse 6.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.